

Vi hjælper også socialt udsatte

Men hvem er de?

Vi hører ofte begrebet socialt udsat i medierne, blandt eksperter og politikere. I 2014 blev begrebet anvendt mere end 7000 gange i medierne. Vi ser dem måske på gaden på vej hjem, vi hører om dem når vi tænder TV'et. Men selvom begrebet bliver anvendt i tide og utide, så er det ikke så let, at forstå hvem der egentlig gemmer sig bag begrebet. For hvad er en socialt udsat?

Begrebet dækker over en lang række af borgere, som har det til fælles at de har en række sociale problemer, som synes svære at løse. Gruppen er ikke let at begrænse – det indeholder både den gruppe, der er i risiko for at blive socialt udsat og den gruppe, der allerede er, samt dem, som er udstødt af samfundet.

Rådet for Socialt Udsatte, som varetager netop denne gruppe borgere, arbejder efter en forholdsvis bred definition af, hvad socialt udsatte er: ***Det er personer, der i deres dagligdag mødes af særlige udfordringer, som gør, at den måde, deres liv må leves på, falder udenfor den dominerende samfundsmæssige forståelse af, hvad et godt liv er. På grund af personlige, strukturelle og sociale udfordringer presses de ud i samfundets periferi og risikerer stigmatisering, kategorisering, diskrimination og eksklusion***¹. Der er altså tale om en relativ bred gruppe.

Men selvom socialt udsatte dækker over en lidt bredere gruppe, synes der at være en nogenlunde enighed i det offentlige omkring, hvem den socialt udsatte er – eller i hvert fald dem, der gives tilbud til. Det er personer med problemer såsom psykiske sygdomme, misbrug herunder alkohol og stofmisbrug, hjemløse samt prostituerede. Det er denne karakterisering man blandt andet finder hos Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold og Rådet for Socialt Udsatte. Men selvom det er denne forståelse, man bliver mødt med, når man klikker sig ind på ministeriets hjemmeside, så ses det også i deres egen statistik, at denne definition ændres, når det skal opgøres. Således bliver voldsramte kvinder også en del af statistikken over socialt udsatte, mens også udsatte grønlandere er opgjort.

Rådet for Socialt Udsatte inddrager også folk i langvarig fattigdom som socialt udsatte, og socialstyrelsen inddrager også folk med senfølger af seksuelle overgreb. Når det kommer til stykket, så kan det være svært at forstå hvor stor gruppen egentlig er.

Hos os i Den Sociale Retshjælps Fond (DSRF) ser vi også mange socialt udsatte, både dem som er viseret til os gennem Aarhus Kommune, men også fængselsindsatte, både nuværende og tidligere, samt den store gruppe af personer, som ligger under indtægtsgrænsen for fri proces. Det er folk, som alle er stigmatiseret af samfundet, fordi de ikke har villa, Volvo og vovse. Hos DSRF er det ikke muligt at hjælpe denne gruppe med deres sociale problemer, eller de problemer, der gør dem socialt udsat – vi kan kun afhjælpe følgevirkningerne. Det kan være gældsproblemer som følge af et misbrug, eller juridiske problemer såsom at hjælpe den hjemløse med at finde en bolig. Disse problemer er vigtigt at løse, netop fordi, at det for mange socialt udsatte kan være meget svært at bryde ud af stigmatiseringen – de juridiske problemer og gældsproblemerne låser dem fast.

Det Juridiske Rådgivningsteam er netop skabt for at hjælpe de socialt udsatte. Aarhus Kommune kunne se, at de socialt udsatte, de forsøgte at hjælpe, ofte var tyngt af gæld eller havde juridiske problemer, og derfor kunne de sociale problemer ikke løses, fordi deres juridiske og gældsproblemer fastholdt dem i den sociale deroute. Det samme gælder Fængselsrejseholdet, som tager på rejseholdsbesøg og hjælper de indsatte med gældsproblemer så redicivprocenten mindskes.

I følgende artikler kan du læse om nogle af de socialt udsatte, der havner på bordet hos Den Sociale Retshjælps Fond, hvad deres problemer er, hvorfor de har problemer og samfundets syn på denne gruppe. Spørgsmål, som alle er med til at definere denne gruppe af borgere, som vi kalder *socialt udsatte borgere*.

Lotte Møller, Innovationsafdelingen

¹ http://www.udsatte.dk/dyn/Normalpage/7/17/Normalpage_Section/file/172/1390404455/radets-socialpolitiske-grundlag-aendret-nov.-2012.pdf